

potuerit per citationem ad dicendum, vide eund. decisio 109. nu. 5. & quid in causis criminalibus, eund. decisio 206. & quid in causis feudalibus vide rituum. 244. & ibi Caranus. & amplius in hac instantia peremptio procedat citam de iure canonico & in contrarium p. partes paucis non possit, neq. cum iuram. secundum Couar. in c. quibus. par. 2. nu. 4. de pacti. in 6. Quid in causa appellationis seu remissionis an instantia restituatur vide Ercc. lib. 3. subll. c. 1. nu. 8. S. R.

De instantia non restituenda, siue re-
stitutione expensarum.

PRAGMATICA XXX.

Prag. 1. de
instan. cau
sa.

Intantia^a causae in iudicijs a iure praefixa, si decursa fuerit per negligentiam partis, nullatenus restituatur: nisi prius^b reiectis expensis, si autem culpa iudicis, tunc restituta ipso iure intelligatur. Et intelligitur per iudicem stetit, si per duos menses ante lapsum instantiae processum conclusus ipsi iudici fuerit praesentatus, cum petitione & protestatione ut ad expeditionem causae procedere debeat. Praedicta tamen non habent locum in personis, quibus per beneficium restitutionis in integrum a iure & regni constitutionibus subuenitur, in quibus restitutionem petentibus, beneficia eis salua remanent.

S V M M A R I V M.

- 1 Instantia currit a litis contestatione.
- 2 Et quando in secunda instantia currit. nu. 2.
- 3 Et quid de iure canonico. nu. 3.
- 4 Restitutio quibus personis concedatur.
- 5 Instantia non perit, si pars protestetur.

Intantia in iudicijs (&c.) Adde q. in causis civilibus instantia currit a tempore litis contestata, vel si ibi lis non contestatur, a tempore quo incipit tractari de meritis causae, & est triennalis ut in l. proferandum, in princ. & ibi per doct. C. de iud. in criminalibus vero biennio durat, vt est tex. in l. si. C. vt infra cer. temp. & in d. l. proferandū. in pri. in regno. idem est statutum per ritum magnae curiae qui in cap. item seruat vt instantia &c. Et praedicta habent locum in prima instantia: in secunda vero currit ab apertura processus, iuxta alium ritum magnae curiae, qui incipit, item in eisdem curijs &c. De iure vero canonico aliter est dispositum, vt habetur in c. venerabilis, de iudicijs, & in capitulo. ex ratione, de appellationi, & ibi per Philip. de Fran. & in capitulo. cum sit Romana. eo. tit. per Feli. & in Clem. ti. sicut, eodem tit. & ibi per Car.

* Addit. Quid si pars propter pauperatatem non potest soluere expensas, an instantia causae sit restituenda, Vide Bal. q. sic, in l. 2. §. si quis in iudicio. ff. si quis causi. Crenens. sing. 121. incip. statuto canonicum. & limita in compluribus casibus relatis per Parid. de Pur. de s. m. d. c. a. in verbo, sententia nu. 5. & 6. & vide Marant. in 5. parte principalis sui Specu. limita. 1. 1. in fi. & 12. Aduerte tamē, q. si hic actor post referat expensas obtriuuerit in cau-

sa principali, etiam quo ad expensas in causa factas, in liquidatione harum expensarum non uenient expensae soluae vigore huius prag. ut per D. Vinc. de Franco. decisio 331. & an de peremptioe instantiae possit opponi posse sententiam: quod sic. Joseph. Lud. decisio 24. inter Lucens. & ibid. decisio 43. in fine. S. R.

- b Reiectis expensis &c.)
- 3 Nota ex tex. item mortuum per peremptionē instātie restitui reiectis expensis: q. restō ad principē p̄cedat, p. ea q. uoluit gl. & Bal. in l. ab hostibus. §. sed q. ff. q. bus ex causis maiores, & Bar. in l. ab hostibus. C. eo. & practica est, ut fiat supplicatio principi, ut uti re spiritū infusset litū mortuū p. peremptionē instantiae, ut testatur Par. in tra. fund. in uer. soia. uerbi. restat. ij. col. & licet de iure communi fiat insufflatio ex causa, per text. in d. leg. sed si per preteritum, cum seq. ff. quibus ex cau. maio. ex clausula generali: tamen in regno per dictam pragma. ex negligentia et restituitur spiritus uita, & erit necessaria dicta restitutio, quando mortua est lis per peremptionem instantiae, per dictam prag. quia dictus defectus non supplebatur, per c. regni, det. stantes, secundum Par. in loco preallegato.
- c Cum petitione & protestatione (&c.) Nota cautela ad hoc ne instantia causae pereat: q. cum petitione fiat iudici protestatio, q. procedat ad expeditionem causae, similem cautelam pofuerunt Bar. & Bal. in l. Titia. §. 1. ff. de leg. 2. & Feli. in c. cum sit. de appell. & in c. venerabilis, de iud. Phi. de Fran. in c. ex ratione, de ap. in 12. col.
- 4 Personis, persone quae restituunt, ponuntur in consti. regni, obscuritatem, & in consti. mulieribus, & ibi per scribentes, per gl. in consti. regni, minoru iura, & de lapsu instantiae in criminalibus vide per insig. doc. Tho. Gram. in voto. 6. nu. 14. c. seq.

De falsis testibus non producendis, & de
pena producentium & uentium.

PRAGMATICA XXXI.

Estem^a falsum^b vel alias scripturas, qui in causa scienter producit, vel eo usus fuerit, ipso iure^c causam perdat: nisi^d infra octo dies post processum publicatum continuo sequentes renunciauerit coram iudice tali de positioni specificae, & non in generaliter, quae in iudicijs solet fieri renociatio a testibus, qui forte falsa deposuissent, ultra causae per ditionem, & pena falsi a iure communi introducta subijciatur. Testis vero qui falsa deposuerit, per iudicem causae seueriter pena falsi puniatur sine nouo processu ordinario: sed sufficiat, si citetur ad dicendum quare de falso testimonio per eum prestito in tali causa cum insertione de positionis per eum factae condemnari non debeat: tunc enim si citatus personaliter, vel ad domum, non comparuerit, vel per aliquem legitime excusatus non fuerit, tanquam contumax uerus habeatur. Quia contumacia ad condemnationem eum de falso sufficiat, nisi quando cum ante eodem demnationem personaliter comparuerit, causam

Prag. 1. de
falsis.